

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ หัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
หนองคาย ปีการศึกษา 2544 จำแนกออกเป็นดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	96 คน
1.2 ครูผู้สอน	จำนวน	1,625 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
หนองคาย

ปีการศึกษา 2544 จำแนกออกเป็นดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	96 คน

2.2 ครูผู้สอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์แบบหลายขั้นตอน
(บุญชม ศีตะอาด. 2535 :38) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 218 คน แล้วสุ่มแบบเจาะจงจากหัว
หน้างาน และสุ่มอย่างง่ายตามขนาดโรงเรียน ได้ครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 62
คน และจากโรงเรียนขนาดกลาง 156 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนของโรงเรียน
ประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2544

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
ขนาดใหญ่	43	465	508	43	62	105
ขนาดกลาง	53	1,160	1,213	53	156	209
รวม	96	1,625	1,725	96	218	314

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น มี 2
ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามขนาดของโรงเรียนและสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) University

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา
2544 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 66-71) มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

แบบสอบถามที่เกี่ยวกับขนาดโรงเรียนและสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ใน () ให้ตรงกับขนาดของโรงเรียนและตำแหน่งหน้าที่การ
งานของท่าน

1. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดกลาง

() ขนาดใหญ่

2. ตำแหน่งหน้าที่การงาน

() ผู้บริหารโรงเรียน

() ครูผู้สอน

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2544

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณา ข้อความในแต่ละข้อคำถามโดยละเอียด แล้วกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องระดับการดำเนินงานทางขวามือ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียวซึ่งแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการดำเนินงาน มากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการดำเนินงาน มาก

3 หมายถึง มีระดับการดำเนินงาน ปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการดำเนินงาน น้อย

1 หมายถึง มีระดับการดำเนินงาน น้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ประเด็นของการดำเนินงาน	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	โรงเรียนมีการวางแผนการเรียนล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน.....	...✓...
00	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ.....✓...

คำอธิบาย

ข้อ 0 ผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 5 แปลว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2544 มีการวางแผนการเรียนล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบภาครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 3 แปลว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2544 มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับปานกลาง

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและยึดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. นำความรู้และข้อมูลจากข้อ 1 และงานวิจัยของสุเทพ พนาธิกุล มาสร้างเป็นแบบสอบถามตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยเขียน ข้อคำถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษาการดำเนินงานของ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ตามกรอบแนวคิด และกรอบการดำเนินงาน
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาแก้ไข
4. ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงและครอบคลุมเนื้อหา อีกครั้งหนึ่ง ซึ่ง ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้
 - 4.1 นายสัมฤทธิ์ เจริญดี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
 - 4.2 นางอาลัย จันดาศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคอกช้าง จังหวัดหนองคาย
 - 4.3 ดร. จรูญ จิตรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัววิทยา จังหวัดหนองคาย
5. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความถูกต้องและความสมบูรณ์ แล้วจัดพิมพ์ให้เรียบร้อย

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี แล้วนำมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

6.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อ กับ คะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.39 - 0.83

6.2 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .98

7. คัดเลือกข้อคำถามที่ ค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาต และ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พร้อมทั้งจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างพร้อมหนังสือ โดยผู้วิจัยนำไปส่งเอกสารเองเป็นรายโรงเรียน จำนวน 314 ฉบับ โดยขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 7 วัน

2. ผู้วิจัยไปติดต่อ ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้ทั้งหมด เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 289 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.04

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ โดยแยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

มีคะแนนการดำเนินงานมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีคะแนนการดำเนินงานมาก	ให้ 4 คะแนน
มีคะแนนการดำเนินงานปานกลาง	ให้ 3 คะแนน

มีคะแนนการดำเนินงานน้อย ให้ 2 คะแนน

มีคะแนนการดำเนินงานน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ตามประเด็นดังนี้

3.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ทั้งในภาพรวม และรายด้าน และรายข้อ ซึ่งได้แปรผลตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

เปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2543 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ด้วยการใช้ค่าสถิติ t-test (Tajabhat Mahsarakham University)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ Item-Total Correlation และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ α - Coefficient ตามวิธีของครอนบาค(Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย(Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

2.4 การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-test (Independent Samples)